Projev předsedkyně Sněmovny u příležitosti 80. výročí Pražského povstání

5.5.2025 - | TOP 09

Vážení pamětníci Pražského povstání, vážený pane předsedo Senátu, vážení členové vlády, vážený pane primátore, vážený pane generální řediteli Českého rozhlasu, vzácní hosté, dámy a pánové,

Pražské povstání nepochybně bylo završením dlouhodobé odbojové činnosti bojovníků za svobodu v protektorátu. Bylo zároveň i něčím víc. Účastníci povstání totiž bojovali za kolektivní duši našeho národa. Duši, která utrpěla hluboký šrám a vážné trauma z historické křivdy mnichovské zrady a následné ponižující okupace. Přesně před osmdesáti lety ovšem došlo k zásadnímu obratu. Rozhodnutí povstat proti obrovské nacistické přesile, riskovat své životy a se zbraní v ruce se zasadit o vlastní svobodnou budoucnost muselo být nesmírně těžké. Pomohlo nám ale vrátit sebeúctu v našich vlastních očích i respekt a uznání v očích západních spojenců.

Bitva o naše hlavní město nebyla rozhodně předem vyhraná. Na tři tisíce účastníků povstání se nedožilo jejího vítězoslavného konce. V ulicích naší metropole jsou dodnes k vidění pamětní desky věnované památce padlým. Ti všichni zaplatili nejvyšší cenu v krvavých bojích samého závěru druhé světové války.

Ráda bych na tomto místě jmenovitě vzpomenula dvě významné osobnosti, které měly lví podíl na úspěchu Pražského povstání. Byli to generál Karel Kutlvašr a kapitán Jaromír Nechanský. Právě díky jejich nasazení a strategickému vedení se podařilo dovést povstání k vytouženému vítězství. Jeho součástí pak byl i vyjednaný podpis německé kapitulace. Z vydobyté svobody se oba velitelé bohužel nemohli těšit dlouho.

Kapitán Nechanský skončil po převratu v únoru 1948 vinou sovětských poradců na popravišti. Generál Kutlvašr byl degradován, odsouzen za velezradu a dlouhá léta nespravedlivě vězněn v těžkých žalářích. Krutou ironií dějin tam byl jedním z jeho spoluvězňů Rudolf Toussaint – někdejší německý velící generál a jeho úhlavní protivník z bojů během Pražského povstání. Ani generál Kutlvašr ani Kapitán Nechanský se navzdory komunistické zlovůli nikdy nezpronevěřili svým ideálům.

Jejich pohnuté životní příběhy nám připomínají, že opravdové hrdinství nespočívá jen v boji se zbraní v ruce, ale také ve schopnosti čelit nespravedlnosti světa s rovnou páteří. Naší povinností pak je nejen připomínat si oběti a odvahu našich statečných předků, ale také pečovat o hodnoty, za které bojovali a umírali. Jde o stejné hodnoty, za které dnes a denně bojují a umírají naši ukrajinští spojenci a přátelé. O pokračující podpoře jejich úsilí o svobodnou budoucnost jsem dnes dopoledne jednala s jejich prezidentem Volodymyrem Zelenským.

Někdy se ptáme: Kdo je vlastně hrdina? Stará pravda říká, že zatímco zbabělec umírá tisíckrát v hanbě, hrdina okusí smrt jen jednou a je na něj ještě dlouho poté vzpomínáno se ctí.

Čest památce všech hrdinných účastníků Pražského povstání a sláva vzdorující Ukrajině!

Děkuji Vám mnohokrát za pozornost.

https://www.top09.cz/co-delame/tiskove-zpravy/projev-predsedkyne-snemovny-u-prilezitosti-80-vyroci-prazskeho-povstani-32363.html?clanek=32363